

Stadsbyggnadsförvaltningen
Undersökning

Datum
2024-08-06

Diarienummer
PBN 2023-003021

Handläggare
Jesper Magnusson
Camilla Björk

Undersökning om betydande miljöpåverkan för Detaljplan för Ny placering för ställverk vid kvarteret Gugner

Bakgrund

När en ny detaljplan tas fram, eller en befintlig detaljplan ändras, ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. För att ta reda på det, ska i princip alla¹ förslag till detaljplaner, eller ändringar i befintliga detaljplaner, genomgå en så kallad undersökning, enligt plan- och bygglagens 5 kapitel 11 a § och 6 kapitel 1 § miljöbalken.

I det fall detaljplanen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Miljöbedömningen utgör själva processen, som löper parallellt med planarbetet, med syfte att ge inspel kring möjliga anpassningar av planen, införande av planbestämmelser eller andra åtgärder som behövs för att minimera miljöpåverkan.

Syfte

Enligt 6 kapitel 1 § miljöbalken (MB) är det övergripande syftet med en miljöbedömning att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Detta dokument syftar till att, i inledning av planprocessen, bedöma och dokumentera planens potentiella miljöpåverkan. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att planen ska miljöbedömas och en MKB ska upprättas. Undersökningen utgör också underlag för avgränsning av miljöaspekter i MKB:n, i det fall beslut om betydande miljöpåverkan tas.

Undersökningen används också för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas och hanteras vidare, även om planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

¹ Undantaget gäller om detaljplanen endast är till för att tillgodose totalförsvarets eller räddningstjänstens behov.

Bedömning av betydande miljöpåverkan

I miljöbedömningsförordningen § 5 anges vilka omständigheter som kommunen ska utgå från vid undersökningen av om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan på miljön, hälsan, hushållning med mark, vatten och andra resurser. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat. Kommunen måste göra en bedömning i varje enskilt fall.

Nedan ges några exempel på förutsättningar som kan bidra till betydande miljöpåverkan:

- Risk för negativ påverkan på riksintressen (Natura 2000/Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv med mera)
- Risk för negativ påverkan på skyddade arter
- Risk för stor negativ påverkan på grundvatten
- Förorenad mark i kombination med risk för översvämning

Viktigt att poängtera är dock att det är den totala sammanvägningen av miljöpåverkan som ligger till grund för beslut om betydande miljöpåverkan. Även om ingen stor påverkan inom någon av ovanstående punkter skulle identifieras, kan en liten påverkan inom många aspekter ge en sammantaget stor påverkan, och därför resultera i betydande miljöpåverkan och behov av MKB.

Om förslaget till detaljplan innebär att planområdet får tas i anspråk för att anlägga större och särskilt komplexa projekt, kallas de för MKB-projekt, se plan- och bygglagen 4 kapitlet 34 §. Ett MKB-projekt är ett projekt som enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska miljöbedömas i en detaljplaneprocess där aspekterna i miljöbedömningsförordningen § 10-13 belyses. Exempel på MKB-projekt är till exempel ett industriområde, ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller spårväg. För fler exempel, se Boverkets webbsida.

Undersökningens tre delar

Enligt 6 kapitlet 6 § miljöbalken innebär undersökningen att kommunen identifierar omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan i början av planprocessen. Denna del av undersökningen görs i detta dokument.

Därefter, i undersökningens andra del, samråder kommunen i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet.

Enligt 6 kapitlet 7 § miljöbalken ska kommunen, när undersökningen är genomförd, i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Beslutet, som utgör undersökningens tredje del, ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan i miljöbalkens mening.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Enligt 6 kapitlet 8 § miljöbalken får beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan inte överklagas. Däremot kan kommunen i ett senare skede göra en annan bedömning.

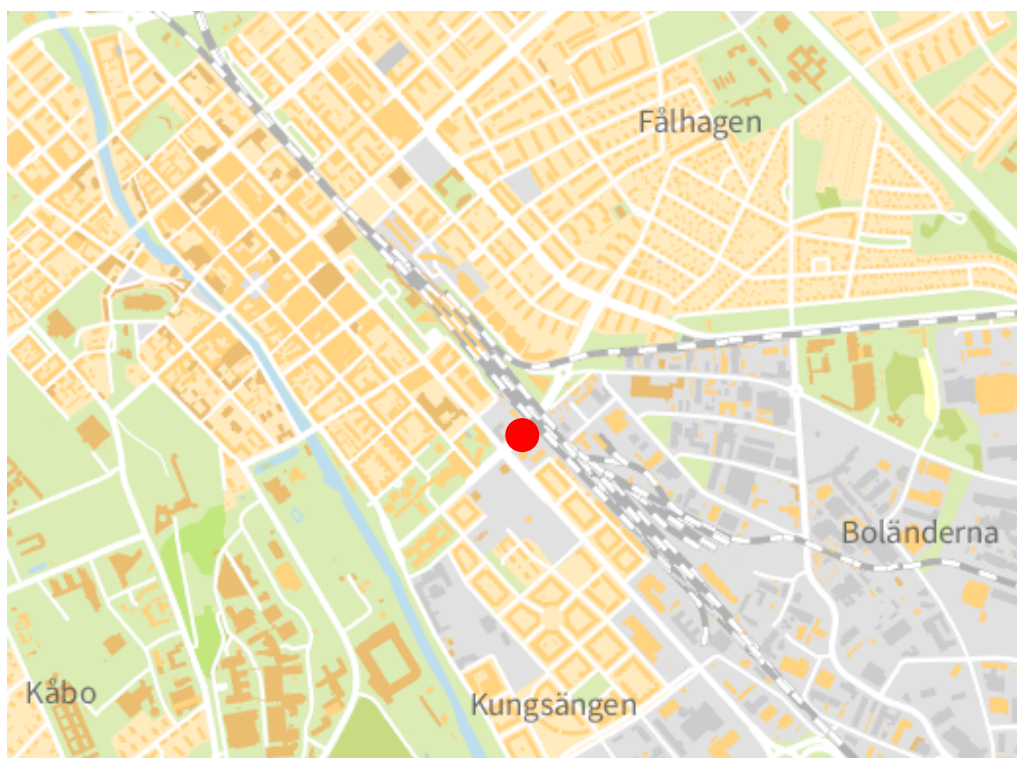
Planuppdraget

Detaljplan är en del av utvecklingen av Uppsala C och tas fram för att möjliggöra en ny placering för det ställverk som på grund av järnvägsutbyggnaden måste omlokaliseras. Planen syftar också till att pröva en gång- och cykelväg med bro över Strandbogatan samt ny placering för en elnätsstation.

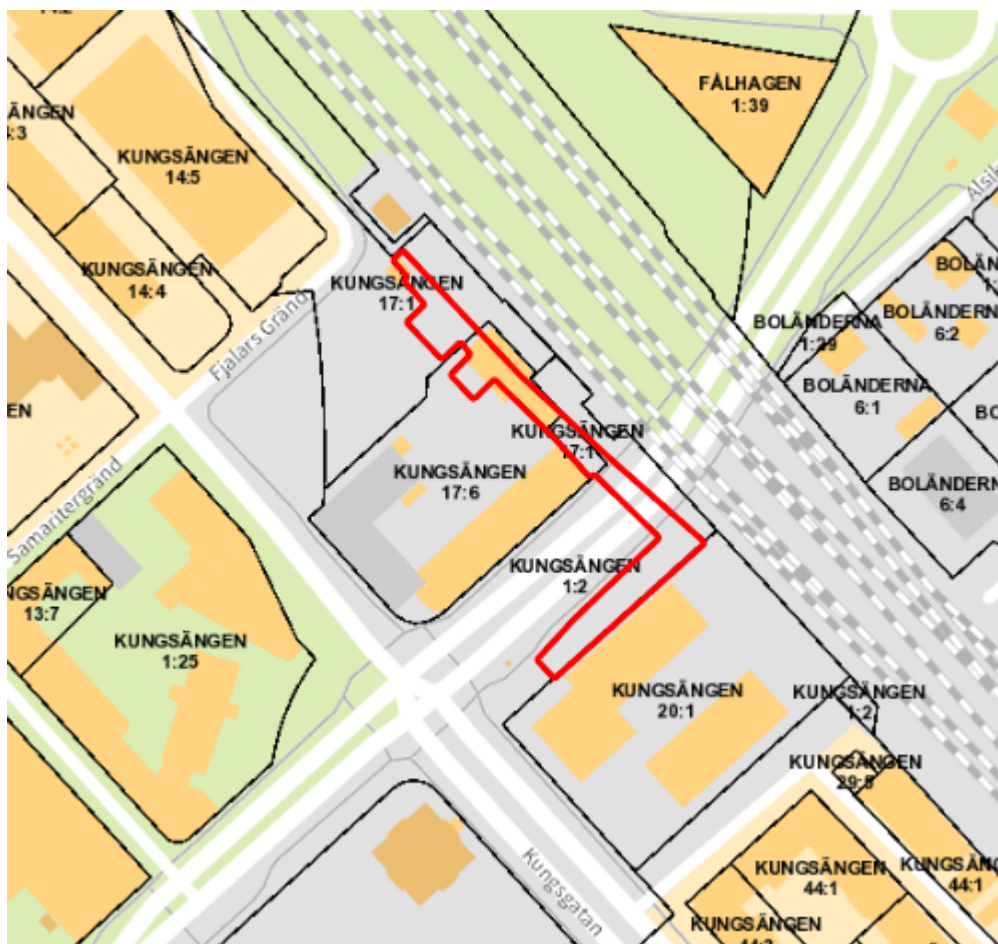
Ställverket är ett statligt byggnadsminne. Konsekvenserna vid en omlokalisering av byggnaden utreds och hanteras inom ramen för Trafikverkets järnvägsplan och byggnaden är idag placerad utanför planområdet. Järnvägsplanen anger att ställverket kommer ha en teknisk funktion även framgent och att det med föreslagen placering bedöms att det statliga byggnadsminnet kan bibehålla sitt sammanhang i stationsmiljön.

Den föreslagna gång- och cykelvägen är en del av det gång- och cykelstråk som planeras parallellt med järnvägen söder ut samt möjliggör en koppling parallellt med Strandbogatan i västlig riktning. Marken närmast järnvägen planläggs för järnvägsändamål då ytan kommer att ingå i Trafikverkets järnvägsfastighet då Trafikverket behöver ha tillgång till marken för underhåll av järnvägsanläggningen. Marken kommer dock att nyttjas för gång- och cykelväg vilket kommer att säkerställas i detaljplanen. Det kommer inte att anläggas någon järnväg inom planområdet.

Detaljplanen avses att upprättas med standardförfarande enligt Plan- och bygglagen (2010:900).

Planområdets lokalisering markerat med rött

Planområdets ungefärliga utbredning markerat med rött

Planförslaget innebär en förändrad markanvändning då:

- Industrimark och delar av en yta som i gällande detaljplan anges som Bussuppställning med därmed sammanhängande ändamål planeras med byggrätt för järnvägsändamål avsedd för ställverket.
- Ytterligare industrimark samt delar av parkmark planeras omvandlas till gång- och cykelväg. Delar av gång- och cykelvägen planläggs som järnvägsmark då marken kommer att ingå i Trafikverkets järnvägsfastighet. Detaljplanen kommer att säkerställa att marken ska vara tillgänglig för allmän gång- och cykeltrafik.
- Den del av Strandbogatan som anges som Huvudgata bekräftas i planen och ett tillägg görs för den gång- och cykelbro som planeras.

Planförslaget innebär en ökad exploateringsgrad: Nej

Är föreslagen markanvändning förenlig med gällande översiktsplan:² Ja

Planförslaget ingår i planprogram, fördjupad översiktsplan eller liknande, där miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning redan genomförts: Nej

² Detta är kopplat till Miljöbalkens kapitel 3: "Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden, 1 § Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning".

Bedömning av betydande miljöpåverkan enligt Miljöbedömningsförordningen

Nedan redovisas kommunens bedömning av betydande miljöpåverkan genom en beskrivning av planen och platsen, samt bedömning av påverkan. Utgångspunkten är bedömningskriterierna i 5 § miljöbedömningsförordningen 2017:966. Bedömningarna är preliminära och ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att de behöver omvärderas.

Planen

Miljöbedömningsförordningen 5§ 1, a-d

I vilken utsträckning detaljplanen, programmet eller ändringen:	Kommentar
a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftförhållanden eller genom att fördela resurser	När järnvägen ska byggas ut till fyra spår behöver mer mark tas i anspråk. Där ställverket står idag planeras för ett nytt spår med tillhörande plattform. Detaljplanen är en förutsättning för att Trafikverket ska kunna bygga ut sin järnvägsanläggning då en flytt av ställverket krävs.
b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför	Detaljplanen bidrar till att kunna genomföra järnvägsplanen. En lokaliseringsutredning har tidigare gjorts för ställverket, som är ett statligt byggnadsminnet, i vilken Trafikverket tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Uppsala kommun har bedömt att ställverkets värde kan bibehållas med den föreslagna nya placeringen som föreslås i aktuell detaljplan. Detaljplanen föreslår inga åtgärder som innebär en förändring av hur nuvarande markanvändning inverkar på miljön. Detaljplanen bedöms inte bidra till att påverka mark eller vatten negativt.
c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller	Detaljplanen bidrar till en hållbar utveckling i och med att gång- och cykelmöjligheter främjas samt att ställverkets kulturmiljövärde kan bevaras.
d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen	Eventuella behov av tillstånd dispenser och anmälan ska utredas under planarbetet.

Slutsats gällande förändringar i samband med planen:

Ställverket är ett statligt byggnadsminne som behöver omlokaliseras när Trafikverket bygger ut järnvägsanläggningen. Detaljplanens syfte är bland annat att möjliggöra en ny byggrätt dit ställverket kan flyttas. Den föreslagna placeringen är ett resultat av en lokaliseringsutredning som tidigare har gjorts. Trafikverket tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Uppsala kommun har bedömt att ställverkets värde kan bibehållas med den föreslagna nya placeringen som föreslås i aktuell detaljplan. Detaljplanen är därför indirekt, en förutsättning för att Trafikverket ska kunna genomföra den planerade utbyggnaden av järnvägen vid Uppsala C.

Detaljplanen bidrar till en hållbar utveckling i och med att gång- och cykelmöjligheter främjas. Den bidrar också till att ställverkets kulturmiljövärde kan bevaras.

Detaljplanen föreslår inga åtgärder som innebär en förändring av hur nuvarande markanvändning inverkar på miljön. Detaljplanen bedöms därför inte bidra till att påverka mark eller vatten negativt. Eventuella behov av tillstånd dispenser och anmälan ska utredas under planarbetet.

Platsen

Miljöbedömningsförfordningen 5§ 2, 8, 9.

2: Miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen

8: Det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen.

9: Påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt ³	Kommentar
Berörs platsen av ställningstaganden kring mark- och vattenanvändning i ÖP 2016 angående: Dagvattenstråk Grönt stråk Viktigt grundvattenavsnitt Stort naturområde Grönområde Vattenförekomster vattendrag Vattenförekomster (sjöar, vattendrag)?	Ja	I ÖP 2016 anges markanvändningen som nya stads kvarter i innerstaden. Genom planområdet redovisas ett stråk och plats för stadsliv i Strandbogatan läge med en östvästlig riktning. Parallellt med järnvägen anges ett cykelstråk över Strandbogatan. Detaljplanen går i linje med de intentioner som redovisas i ÖP 2016.
Berörs platsen av särskilda mark- och vattenområden av riksintressen enligt miljöbalkens kap 3 och 4?	Ja	Delar av planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård för Uppsala stad (C40A) med beskrivningen, stad starkt präglad av centralmakt, kyrka och lärdomsinstitutioner från medeltid till idag. Planområdet omfattas också i sin helhet av riksintresse för totalförsvaret, stoppområde för höga objekt. Planområdet berörs även av riksintresse för kommunikationer, järnväg Uppsala C- Uppsala N (Ostkustbanan). Detaljplanen bedöms inte påverka aktuella riksintressen negativt.

³ Välj alternativet eventuellt ifall ytterligare utredning krävs för att besvara frågan

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt ³	Kommentar
Berörs platsen av näringar av nationell betydelse såsom jordbruksmark och skogsmark för produktionsskog?	Nej	
Berörs platsen av skyddade områden enligt miljöbalkens kap 7 och 8?	Ja	Planområdet ligger inom ett vattenskyddsområdes yttre zon. Vattenskyddsföreskrifterna för området ska följas.
Finns högt klassade naturvärdesobjekt i naturvärdesinventering (klass 1 och 2) inom eller i närheten av planområdet?	Nej	
Finns skyddade arter registrerade i Artportalen inom eller i närheten av planområdet?	Nej	
Berörs platsen av Uppsala kommuns känslighetsklassade områden för grundvatten . Om ja, ange känslighetsklass.	Ja	Enligt känslighetskartan för grundvatten anger klassningen, låg känslighet för grundvatten. Detaljplanen bedöms inte påverka grundvattenkvaliten negativt.
Finns byggnad eller anläggning som är skyddad som byggnadsminne eller finns fornlämning enligt kulturmiljölagen (1988:950) inom området?	Ja	Detaljplanen syftar bland annat till att tillskapa en byggrätt för det byggnadsminnesskyddade ställverk som Trafikverket avser flytta i och med utbyggnaden av järnvägen. Ställverket är idag placerat utanför planområdet. Trafikverket ansöker om tillstånd för ändring av byggnadsminne. Avsikten är att ställverket fortsatt ska vara ett statligt byggnadsminne.
Finns risker på platsen som behöver särskild hänsyn? Behövs särskilda utredningar, undersökningar skyddsavstånd med mera?	Ja	Planområdet berörs av två potentiellt förorenade områden. Det handlar om en verkstadsindustri utan hologenerade lösningsmedel samt skrothantering och skrothandel. Dessa har inte riskklassats och en miljöteknisk

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt ³	Kommentar
		markundersökning behöver utföras. Planerad markanvändning bedöms motsvara mindre känslig markanvändning, MKN. En dagvattenutredning som inkluderar skyfall ska göras i planarbetet. Inom ramen för järnvägsplanen har Trafikverket tidigare utrett geotekniska frågor med avseende på ras och skred. Alternativa placeringar av ställverket har också tidigare utretts av Trafikverket i samråd med Riksantikvarieämbetet och Uppsala kommun. Resultatet av Trafikverkets utredningar kommer att tillämpas i planarbetet.

Slutsats gällande skyddsvärden, känslighet, regleringar och risker som tillhör platsen:

I ÖP 2016 anges markanvändningen som nya stadskvarter i innerstaden. Genom planområdet redovisas ett stråk och plats för stadsliv i Strandbogatan i läge med en östvästlig riktning. Parallellt med järnvägen anges ett cykelstråk över Strandbogatan. Detaljplanen går i linje med de intentioner som redovisas i ÖP 2016.

Delar av planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård för Uppsala stad (C40A) med beskrivningen, stad starkt präglad av centralmakt, kyrka och lärdomsinstitutioner från medeltid till idag. Planområdet omfattas också i sin helhet av riksintresse för totalförsvaret, stoppområde för höga objekt. Planområdet berörs även av riksintresse för kommunikationer, järnväg Uppsala C- Uppsala N (Ostkustbanan). Detaljplanen bedöms inte påverka aktuella riksintressen negativt.

Planområdet ligger inom ett vattenskyddsområdes yttre zon.

Vattenskyddsföreskrifterna för området ska följas. Enligt känslighetskartan för grundvatten anger klassningen, låg känslighet för grundvatten. Detaljplanen bedöms inte påverka grundvattenkvaliten negativt.

Detaljplanen syftar bland annat till att tillskapa en byggrätt för det byggnadsminnesskyddade ställverk som Trafikverket avser flytta i och med utbyggnaden av järnvägen. Trafikverket ansöker om tillstånd för ändring av byggnadsminne. Avsikten är att ställverket fortsatt ska vara ett statligt byggnadsminne.

Planområdet berörs av två potentiellt förorenade områden. Det handlar om en verkstadsindustri utan hologenerade lösningsmedel samt skrothantering och skrothandel. Dessa har inte riskklassats och en miljöteknisk markundersökning behöver utföras. Planerad markanvändning bedöms motsvara mindre känslig markanvändning, MKN. En dagvattenutredning som inkluderar skyfall ska göras i planarbetet.

Inom ramen för järnvägsplanen har Trafikverket tidigare utrett geotekniska frågor med avseende på ras och skred. Alternativa placeringar av ställverket har också tidigare utretts av Trafikverket i samråd med Riksantikvarieämbetet och Uppsala kommun. Resultatet av Trafikverkets utredningar kommer att tillämpas i planarbetet.

Påverkan

Miljöbedömningsförordningen 5§ 3, 6.

3: de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper

6: miljöeffekternas omfattning

Påverkan på miljön och människors hälsa vid genomförande av planen;

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för påverkan på naturvärden , gröna värden / kilar, biologisk mångfald, växt- och djurliv?	Nej, planområdet tar ingen naturmark i anspråk. I anslutning till den planerade gång- och cykelbron behöver ett mindre antal träd tas ner. Dessa utgörs av yngre skogslönnar och anses inte ha något påfallande naturvärde.		
Finns risk för påverkan på rekreation och friluftsliv ?	Nej, planområdet hyser inte några utpekade rekreativa värden idag.		
Finns risk för påverkan på kulturmiljövärden ?	Nej. Detaljplanen är en förutsättning för att det byggnadsminnes-förklarade ställverket ska kunna bevaras i anslutning till järnvägsanläggningen. Det bedöms inte finnas några kulturhistoriska värden inom planområdet som påverkas.		
Finns risk för påverkan på landskapsbild / stadsbild ?	Nej, ställverket behåller sin koppling till järnvägen. Den planerade gång- och cykelbron föreslås parallellt med Trafikverkets planerade järnvägsbroar över Strandbogatan och bedöms ha en marginell påverkan på stadsbilden.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för påverkan på grundvatten – att miljökvalitetsnormer inte kan följas eller att riktvärden överskrids?		Planområdet ligger inom låg känslighet (Riskanalys av Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt). Beroende på utförande av ny cykelbro kommer troligtvis pålning att krävas. Om bron utförs tillsammans med trafikverkets järnvägsbroar kan utförandet komma att kräva tillstånd för vattenverksamhet beroende på ingrepp i befintligt tråg.	
Finns risk för påverkan på ytvatten - att miljökvalitetsnormer inte kan följas, eller att riktvärden överskrids?	Nej, detaljplanen medför ingen förändring av föroreningsbelastning jämfört med dagens markanvändning. Motagande recipient är Fyrisån. Berörd vattenförekomst är Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån, som omfattas av miljökvalitetsnormer för ytvatten. Enligt senaste statusklassning har vattenförekomsten måttlig ekologisk status på grund av förekomst av övergödning och uppnår inte god kemisk status. MKN är satt till måttlig ekologisk status år 2033 samt god kemisk ytvattenstatus. En dagvattenutredning ska genomföras och ev. skyddsåtgärder föreslås så att miljökvalitetsnormerna för ytvatten följs och att riktvärdena inte överskrids.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande översvämning och skyfall	Nej, planområdet bedöms inte riskera att översvämmas i framtiden. En dagvattenutredning som inkluderar skyfall ska utföras inom ramen för planarbetet.		
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande instabilitet, sättningar, erosion, ras och skred	Nej. En geoteknisk undersökning kommer att tas fram för planområdet men det bedöms inte föreligga några risker.		
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande förorenad mark		Kanske, då två MIFO-objekt är lokaliserade i närheten av planområdet. En miljöteknisk markundersökning ska utföras och förslag på omfattning av ev. efterbehandling föreslås.	
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande utsläpp	Nej.		
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande explosion	Nej. Det planeras inte för någon stadigvarande vistelse inom planområdet.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande strålning till exempel elektromagnetiska fält från järnväg, elnätsstationer, kraftledning.	Nej, enligt miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande pågående järnvägsplan, bedöms konsekvenserna avseende magnetfält i anslutning till järnvägen vara obetydliga.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av buller från väg, järnväg, verksamheter, flygtrafik med mera (Miljökvalitetsnormer buller)	Nej, inga bostäder eller verksamheter för stadigvarande vistelse planeras.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av vibrationer från tung trafik, järnväg med mera.	Nej, inga bostäder eller verksamheter för stadigvarande vistelse planeras.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av försämrad luftkvalitet (Miljökvalitetsnormer luft)	Nej, detaljplanen medför inte mer fordonstrafik utan främjar gång- och cykeltrafik, vilket har en positivt påverkan på miljö kvalitetsnormerna för luft.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av djurhållning på grund av risk för allergener (närhet till stall, beteshagar med mera)	Nej.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av ljusförorening från belysningsmaster vid verksamheter eller evenemangsplatser med mera.	Nej.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av lukt från avloppsreningsverk, pumpstation med mera.	Nej.		
Finns risk för klimatpåverkan på grund av ökade utsläpp av växthusgaser, kopplat till förändrad markanvändning?	Nej, detaljplanen ökar förutsättningar för hållbart resande genom att utöka möjligheten att gå och cykla.		

Slutsats gällande påverkan på miljön och människors hälsa:

Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte påverka naturvärden negativt. Planområdet tar ingen naturmark i anspråk och de fåtal yngre skogslönnar som behöver tas ner med avseende på den planerade gång- och cykelbron anses inte ha något påfallande naturvärde. Planområdet hyser inte heller några utpekade rekreativa värden.

Detaljplanen är en förutsättning för att det byggnadsminnesförklarade ställverket ska kunna bevaras i anslutning till järnvägsanläggningen och har på så sätt en positiv påverkan på kulturmiljön. Den planerade gång- och cykelbron föreslås parallellt med Trafikverkets planerade järnvägsbroar över Strandbogatan och bedöms därför endast ha en marginell påverkan på stadsbilden.

Eventuell risk för negativ påverkan på miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten bedöms som låg. Planområdet ligger inom låg känslighet (Riskanalys av Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt). Detaljplanen medför ingen förändring av föroreningsbelastning jämfört med dagens markanvändning. Motagande recipient är Fyrisån. Berörd vattenförekomst är Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån, som omfattas av miljökvalitetsnormer för ytvatten. Enligt senaste statusklassning har vattenförekomsten måttlig ekologisk status på grund av förekomst av övergödning och uppnår inte god kemisk status. MKN är satt till måttlig ekologisk status år 2033 samt god kemisk ytvattenstatus. En dagvattenutredning ska genomföras och ev. skyddsåtgärder föreslås så att miljökvalitetsnormerna för ytvatten följs och att riktvärdena inte överskrids. Detaljplanen bedöms inte generera någon ökad

fordonstrafik utan främjar gång- och cykeltrafik vilket har en positivt påverkan på miljökvalitetsnormerna för vatten samt kan ge en minskad klimatpåverkan.

Planområdet bedöms inte riskera att översvämmas i framtiden. Dagvattenutredningen som ska tas fram för detaljplanen ska också inkludera skyfall.

En geoteknisk utredning kommer att tas fram för detaljplanen.

Två MIFO-objekt är lokaliserade i närheten av planområdet. En miljöteknisk markundersökning ska utföras och förslag på omfattning av eventuell efterbehandling föreslås.

Planområdet ligger i anslutning till järnväg där farligt gods transporteras. Det planeras inte för någon verksamhet med stadigvarande vistelse inom planområdet. Kommunens bedömning är därför att en riskutredning inte behöver tas fram med avseende på risk och säkerhetsaspekter gällande utsläpp och explosion. Enligt miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande pågående järnvägsplan, bedöms konsekvenserna avseende magnetfält i anslutning till järnvägen vara obetydliga. Risk för påverkan med avseende på buller och vibrationer kommer inte att hanteras i planen då inga bostäder eller verksamheter för stadigvarande vistelse planeras. Detaljplanen bedöms inte generera någon ökad fordonstrafik utan främjar gång- och cykeltrafik vilket har en positivt påverkan på miljökvalitetsnormerna för luft samt kan ge en minskad klimatpåverkan.

Sammanvägning av påverkan

Miljöbedömningsförordningen 5§ 4, 5.

4: I vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna

5: Miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt	Kommentar
Är det sannolikt att negativa miljöeffekter uppkommer på miljö, klimat, hälsa eller hushållning med mark, vatten eller andra naturresurser?	Eventuellt	Planen bedöms inte medföra risk för påverkan på riksintresse för kultur- eller naturmiljö. Ev. risk föreligger för påverkan på grundvatten då den nya cykelbron beroende på utförande kan komma att kräva dispens från vattenskyddsföreskrifterna eller tillstånd för vattenverksamhet.
Är miljöeffekterna bestående, det vill säga icke reversibla?	Nej	Detaljplanen bedöms inte ge upphov till permanenta negativa miljöeffekter.
Kan ett genomförande av planen medföra att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?	Nej	
Kan ett genomförande av planen som helhet, tillsammans med förväntad utveckling i omgivningen ⁴ , ge upphov till kumulativa negativa effekter ⁵ på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser?	Ja	Detaljplanen möjliggör för utbyggnaden av ostkustbanan till fyra spår mellan Uppsala och länsgränsen till Stockholm. Utbyggnaden av järnvägen innebär en betydande miljöpåverkan. En MKB upprättas inom ramen för arbetet med järnvägsplanen. Järnvägsplanen och utvecklingen av Uppsala C riskera tillsammans att ge upphov till kumulativa effekter på grundvattnet men med hjälp av anpassade skyddsåtgärder minimeras risken.

⁴ Som styrs av andra planer och program

⁵ Kumulativ negativ effekt = flera mindre effekter som kan ge stora negativa effekter utan att de var för sig behöver innebära betydande miljöpåverkan

Slutsats gällande sammanvägd påverkan:

Ett genomförande av detaljplanen innebär sannolikt inte att negativa miljöeffekter uppkommer på miljö, klimat, hälsa eller hushållning med mark, vatten eller andra naturresurser så som anges i miljöbedömningsförordningen 5§ 4,5. Detaljplanen kan, som en del av utvecklingen av Uppsala C tillsammans med den utbyggnad av järnvägen som järnvägsplanen prövar innebära kumulativa negativa effekter på grundvattnet. Genom anpassade skyddsåtgärder minimeras risken för påverkan på grundvattnet.

Samlad bedömning

Detaljplanens miljöeffekter bedöms begränsade till påverkan på grundvattnet i samband med utförandet av den nya cykelbron då den nya bron kommer att kräva pålning vilket bedöms påverka grundvattnet. Pålning kommer att krävas för brostöd på sidorna samt för bropelare i mitten likt de nya järnvägsbroarna över Strandbogatan. Planens genomförande bedöms därmed kräva dispens från vattenskyddsföreskrifterna. Beroende på den nya cykelbrons utförande kan det krävas tillstånd för vattenverksamhet ifall bron byggs i samband med de nya järnvägsbroarna över Strandbogatan. Trafikverket arbetar med en tillståndprocess för vattenverksamhet för de nya järnvägsbroarna över Strandbogatan.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer sammantaget att ett genomförande av detaljplan för Ny placering av ställverk i kvarteret Gugner inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. Därmed behöver en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kapitlet inte genomföras.

Stadsbyggnadsförvaltningen